

Har rätt myndigheter internrevision?

Annika Alexandersson

Morgan Wackt

Patrik Freedman

Tomas Kjerf

Regeringsrapporten

Uppdrag i regleringsbrevet för 2020. ESV:s uppgift har varit att utreda

- om urvalet av de myndigheter som följer internrevisionsförordningen (2006:1228) är ändamålsenligt
- om anställningskravet i 2 § internrevisionsförordningen är ändamålsenligt
- om internrevisionen vid vissa myndigheter bör kunna samordnas
- om förutsättningarna för att särskilda granskningar som genomförs vid myndigheterna i större utsträckning ska kunna samordnas
- om kraven för myndigheter som förvaltar EU-medel bl.a. med avseende på hur kraven på att följa internrevisionsförordningen kan påverkas av ändrade regelverk i den nya programperioden inom EU

Ändamålsenligt urval av internrevisionsmyndigheter

- ESV bedömer att det inte är ett fullt ändamålsenligt urval av myndigheter som omfattas av internrevisionsförordningen
- ESV föreslår att en myndighet med en omsättning över tio miljarder kronor ska tillämpa internrevisionsförordningen
- ESV föreslår att myndigheter som leds av en styrelse som huvudregel ska tillämpa internrevisionsförordningen
- Myndigheter med en omsättning under 10 miljarder men över 1 miljard kronor bör ha internrevision om det föreligger riskbaserade skäl som kopplar till verksamhetens art och organisering

Skäl för bedömning och förslag

- Om myndigheter med mer än 10 miljarder kronor i omsättning får internrevision, täcks en stor del av de totala kostnaderna i staten in
- Styrelsen är ansvarig för verksamheten – men sköter den inte. Genom att inrätta internrevision får styrelsen ett eget, från myndighetschefen, fristående instrument för att försäkra sig om en betryggande intern styrning och kontroll. Chefen på en enrådighetsmyndighet har fler och andra möjligheter att tillförsäkra sig om att det finns en betryggande intern styrning och kontroll på myndigheten

Ändring av anställningskravet

- ESV bedömer att kravet att internrevisionen ska ledas av en chef anställd i myndigheten inte är ett ändamålsenligt krav för alla internrevisionsmyndigheter
- ESV föreslår en ändring av anställningskravet i internrevisionsförordningen till att internrevisionen ska ledas av en chef anställd i en myndighet som ska följa internrevisionsförordningen. Det ger myndigheten möjlighet att samordna internrevisionen med en annan myndighet

Skäl för bedömning och förslag

- Anställningskravet är ineffektivt när det medför att två myndigheter anställer samma person att vara internrevisionschef i respektive myndighet
- För att samordna internrevisionen behöver myndigheterna för närvarande ett undantag från anställningskravet i 2 § internrevisionsförordningen. Ett undantag beslutas av regeringen, t. ex. i myndighetens regleringsbrev eller instruktion. Om bestämmelsen tas bort kan myndigheterna samordna sin internrevision utan att föreslå regeringen en ändring av instruktionen

Organisatorisk samordning (under gemensam ledning)

- ESV bedömer att internrevisionen vid vissa myndigheter kan samordnas om anställningskravet ändras eller om myndigheten får undantag från anställningskravet
- ESV föreslår myndigheterna att samordna sin internrevision med en annan myndighet om myndigheten bedömer att det finns ett behov

Skäl för bedömning och förslag

- Över tid har det funnits myndigheter som har använt mindre än en årsarbetskraft för internrevision. Oavsett anledning kan detta utgöra en risk för att resurserna kan vara otillräckliga för att upprätthålla rätt kompetens och tillräcklig kvalitet i en solitär internrevision
- Samordnad internrevision är en möjlighet för de myndigheter där internrevisionen inte överstiger en årsarbetskraft. En samordning av internrevisionen med en annan myndighet är en möjlighet att skapa större internrevisionsfunktioner
- Myndigheternas förutsättningar är olika, vilket ger skäl till alternativa lösningar att organisera internrevisionen. Målet bör vara att få en god tillgång till kompetens

Förutsättningar för samordnade granskningar

- ESV bedömer att en förutsättning för att särskilda granskningar som genomförs vid myndigheterna i större utsträckning ska kunna samordnas är att granskningen leds (i planering, genomförande och rapportering) av en revisor (granskningsledare)
- ESV föreslår myndigheterna att samordna granskningar av systemövergripande risker mellan myndigheterna, när det är kostnadseffektivt eller när det finns krav på samordning av verksamheten mellan myndigheter

Skäl för bedömning och förslag

- Det finns en bestämmelse om systemövergripande risker mellan myndigheter som motiverar myndigheterna att genomföra samordnade granskningar
- Det kan vara kostnadseffektivt att samordna granskningen av likartade system för att få en enhetlig bedömning av riskerna
- Det kan också finnas krav på myndigheterna att samordna verksamheten och det innefattar rimligen även granskningen av verksamheten

Krav på internrevision i EU-regelverket

- ESV konstaterar att kraven på internrevision i EU:s regelverk för myndigheter som förvaltar EU-medel innebär att Statens jordbruksverk ska omfattas av internrevisionsförordningen. För övriga fonder med delat ansvar mellan EU och Sverige finns inget krav om internrevision inom myndigheterna
- För samtliga myndigheter finns det krav på en väl fungerande internkontroll (jämförbart med intern styrning och kontroll) och en oberoende revisionsmyndighet. ESV är revisionsmyndighet (eller motsvarande) för fonder med delad förvaltning. Internrevisionens uppgift är att vara en säkrings- och rådgivningsverksamhet för en fungerande internkontroll

Organisering av internrevision utifrån fonder och program

- ESV föreslår att granskningen av EU-medel bör organiseras med en internrevision som följer verksamheten för fonden och dess program
- Tillväxtverket bör bedriva internrevision av EU-medel inom de myndigheter som deltar i förvaltningen av Europeiska regionala utvecklingsfonden. Det innebär att Tillväxtverket både ansvarar för och genomför granskning av EU-medel inom berörda myndigheter.

Samordna internrevision av två fonder

- ESV föreslår även att Tillväxtverket ansvarar för och genomför internrevision inom Rådet för europeiska socialfonden i Sverige vad gäller EU-medel. Detta eftersom EU:s regelverk för fonderna är likartat och myndigheterna ska verka för att samordna genomförandet av programmen. Organiseringen med gemensamma orter för regionkontoren talar också för att effektivitetsvinster kan uppnås om Tillväxtverket ansvarar för internrevision för båda myndigheterna

Skäl för bedömning och förslag

- Internrevisionen bör organiseras efter verksamheten för fonderna. Det innebär att en myndighet i sin instruktion kan få uppgiften att utföra internrevision för en fond inom samtliga myndigheter som hanterar uppgifter kopplat till fonden. Det gäller i dag för Statens jordbruksverk för Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
- Tillväxtverket bör ha motsvarande ansvar för internrevision inom länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens och Västerbottens län avseende programmen inom Europeiska regionala utvecklingsfonden. Tillväxtverket bör även ansvara för internrevisionen med Rådet för europeiska socialfonden i Sverige.

esv

EKONOMISTYRNINGSVERKET